


НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

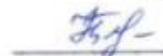
Кафедра терапії і клінічної діагностики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ветеринарної
медичини
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
Протокол № 11 від 01 червня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри терапії і
клінічної діагностики
Протокол № 11 від «23» травня 2023 р.

 **Наталія ГРУШАНСЬКА**

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант програми
д.вет.н., зав. каф. терапії і клінічної
діагностики

 **Наталія ГРУШАНСЬКА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб овець і кіз»
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Термін навчання:	денна форма, 6 курс
Розробник:	Немова Тетяна Володимирівна , к. вет. н., доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

1. Опис навчальної дисципліни
Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб овець і кіз

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	<u>21 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів ECTS	3,5	
Кількість змістових модулів	1	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	6	
Семестр	12	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	–	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	–	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	3 год. 4 год.	

2. Мета, завдання та компетенції навчальної дисципліни

Мета: основною метою вибіркової дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб овець і кіз» є удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання внутрішніх хвороб овець і кіз, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від конкретних умов утримання, годівлі та продуктивності цих тварин.

Унікальність дисципліни полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти навиків клінічного дослідження овець і кіз з використанням загальноклінічних та сучасних інструментальних методів дослідження, удосконалення розпізнавання хвороб цих тварин хвороб незаразної етіології, розробка превентивних заходів щодо недопущення їх виникнення.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з анатомії, фізіології і біохімії кіз і овець;
- освоїти методики клініко-лабораторних досліджень та методи встановлення діагнозу і диференційної діагностики хвороб кіз і овець інфекційної, інвазійної і неінфекційної природи;
- набути певних навиків і клінічних компетенцій під час встановлення, вивчення і визначення основних симптомів внутрішніх хвороб тварин незаразної етіології;
- поглибити теоретичні і практичні знання з етіопатогенезу хвороб і терапії кіз і овець;
- набути навичок розмірковування, логічної клінічної аргументації під час визначення диференціального та встановлення остаточного діагнозу у цих тварин;
- освоїти методику диспансеризації овець і кіз;
- набути навиків спілкування, як у письмовій так і усній формі, з клієнтами, колегами, допоміжним персоналом;
- оволодіти правилами професійної етики і деонтології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень кіз і овець;
- особливості етіології, патогенезу, симптомів, атакож принцип лікування кіз і овець;
- профілактики внутрішніх незаразних хвороб кіз і овець;

вміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих кіз і овець та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (діагностувати) внутрішні хвороби кіз і овець;
- з урахуванням етіології і патогенезу раціонально застосовувати фармакологічні та інші засоби лікування хворих тварин;
- складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб кіз і овець та організувати його виконання;
- комунікувати з клієнтами, колегами та допоміжним персоналом з професійних питань, як у письмовій, так і усній формі;
- правильно оформляти клінічну документацію з дотриманням послідовності згідно протоколу дослідження тварин

Набуття компетентностей:

інтегральні компетенції (ІК)

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ФК 6. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ФК 7. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

- ФК 13.Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
- ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
- ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
- ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
- ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
- ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- ПРН 17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
- ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Превентивні заходи за незаразних хвороб овець і кіз

Тема лекційного заняття 1. Анатомо-фізіологічні особливості та фактори, що сприяють виникненню внутрішньої патології у овець і кіз.

Анатомічні та фізіологічні особливості овець і кіз. Чинники, які призводять до розвитку внутрішньої патології у овець і кіз. Стратегія захисту продуктивного здоров'я тварин.

Тема лекційного заняття 2. Загальна профілактика внутрішніх хвороб овець і кіз та превентивні заходи в спеціалізованих тваринницьких господарствах. Планування профілактичних заходів з незаразних хвороб овець і кіз з врахуванням фізіологічних груп тварин. Профілактичні і лікувальні заходи в спеціалізованих господарствах з вирощування овець та вівцефермах з інтенсивною технологією. Профілактичні і лікувальні заходи на козефермах. Аналіз годівлі, режим і гігієна годівлі, аналіз якості кормів і води. Аналіз

утримання тварин. Профілактика хвороб у пасовищний період.

Тема лекційного заняття 3. Хвороби серцево-судинної системи у овець і кіз та їх профілактика. Міокардит. Перикардит. Превентивні заходи щодо недопущення хвороб серцево-судинної системи на вівцефермах та козефермах. Концепція «раннього виявлення» хвороб серцево-судинної системи у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 4. Хвороби органів дихання у овець і кіз та їх профілактика. Бронхіт. Бронхопневмонія. Причини, що зумовлюють виникнення катаральної бронхопневмонії у ягнят. Особливості перебігу, діагностика, лікування та профілактика. Превентивні заходи щодо недопущення хвороб органів дихання на вівцефермах та козефермах. Концепція «раннього виявлення» хвороб системи дихання у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 5. Хвороби органів травлення та печінки у овець і кіз та їх профілактика. Стоматит. Румініт. Ацидоз рубця. Тимпанія рубця. Закупорка книжки. Гепатит. Особливості перебігу, діагностика, лікування та профілактика. Превентивні заходи щодо недопущення хвороб травлення на вівцефермах та козефермах. Концепція «раннього виявлення» хвороб органів травлення у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 6. Метаболічні хвороби у овець і кіз та їх профілактика. Особливості перебігу кетозу у овець і кіз. Діагностика і симптомокомплекси клінічного та субклінічного перебігу хвороби у кітних вівцематок. Сучасні превентивні заходи за кетозу на вівцефермах з інтенсивною технологією. Концепція «раннього виявлення» метаболічних хвороб у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 7. Хвороби обумовлені порушенням обміну речовин у овець і кіз та їх профілактика. Концепція «раннього виявлення» хвороб, що обумовлені порушенням обміну речовин. Остеодистрофія. Ензоотична атаксія овець. Профілактичні заходи та лікування остеодистрофії та гіпомагніємії дрібної рогатої худоби. Сучасні превентивні заходи за порушень обміну речовин на вівце- та козефермах.

Тема лекційного заняття 8. Гіпомікроелементози та їх прояви у овець і кіз: діагностика, лікування та профілактика. Вчення про біогеохімічні зони і провінції. Метаболізм мікроелементів та клінічна біохімія мікроелементозів. Поширення і основні клінічні синдроми мікроелементозів. Йодна недостатність. Гіпокобальтоз. Цинкова недостатність. Мідна недостатність. Функціональні діагностичні проби. Експрес-методи діагностики мікроелементозів. Загальні принципи профілактики і лікування мікроелементозів овець і кіз.

Тема лекційного заняття 9. Хвороби шкіри, шкіряного покриву та його похідних у овець і кіз та превентивні заходи щодо їх недопущення. Дерматит. Дерматофітія. Бактеріальні ураження шкіри. Загальні принципи терапії і профілактики хвороб шкіри у овець і кіз. Превентивні заходи щодо недопущення хвороб шкіри та її похідних на вівцефермах та козефермах. Концепція «раннього виявлення» хвороб шкіри у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 10. Превентивні заходи щодо виникнення неонатальної патології молодняку овець і кіз. Основні чинники що призводять

до неонатальної патології в молодняку овець і кіз. Класифікація неонатальних хвороб. Імунний захист новонародженого молодняку. Клінічний прояв та діагностичні алгоритми неонатальної патології тварин. Незаразні, вірусні та бактеріальні та паразитарні хвороби травного каналу молодняку та їх диференційна діагностика. Загальні принципи терапії і профілактики неонатальної патології у овець і кіз. Превентивні заходи щодо недопущення проявів неонатальної патології на вівцефермах та козефермах

Тема лекційного заняття 11. Превентивні заходи щодо виникнення метаболічних і спадкових хвороб молодняку овець і кіз. Проблема раннього і правильного встановлення діагнозу у молодняку овець і кіз. Гіповітамінози. Ендогенна і екзогенна вітамінна недостатність. Гіпопластична анемія молодняку. Безоарна хвороба молодняку. Гастроентероколіт. Рахіт. Синдроматика, етіопатогенез, диференційна діагностика хвороб у молодняку овець і кіз. Загальні принципи терапії і профілактики метаболічних і спадкових хвороб молодняку овець і кіз.

Тема лекційного заняття 12. Етіопатогенез, діагностика та профілактика хвороб ендокринних органів у овець і кіз. Етіопатогенез і діагностика ендокринопатій у овець і кіз. Хвороби щитоподібної залози, прищитоподібної залози. Принципи профілактики хвороб ендокринних органів і терапії овець і кіз за цих патологій. Превентивні заходи щодо недопущення хвороб ендокринних органів на вівцефермах та козефермах

Тема лекційного заняття 13. Хвороби нервової системи у овець і кіз та їх профілактика. Основні чинники що призводять до патології нервової системи в овець і кіз. Основні симптоми хвороб нервової системи. Диференційна діагностика нервової патології у овець і кіз (Цереброкортикальний некроз, ензоотична атаксія ягнят, скрепі овець, сонячний удар і теплове перегрівання). Синдроматика, етіопатогенез, діагностика синдрому стресу у овець і кіз. Принципи профілактики і терапії патології нервової системи у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 14. Отруєння овець і кіз, потенційні отрути, діагностика та заходи профілактики і терапії. Загальні принципи діагностики отруєнь. Отруєння кормами, що містять надлишок нітратів та нітритів. Отруєння рослинами, що містять тіоглікозиди. Отруєння алкалоїдами люпину (люпиноз). Отруєння кормами, що викликають фотосенсибілізацію. Отруєння гичкою цукрових буряків. Отруєння кормовою мелясою. Отруєння карбамідом. Загальні принципи лікування і профілактики отруєнь у овець і кіз.

Тема лекційного заняття 15. Здоров'я та біобезпека стада у вівчарстві та козівництві. Досвід провадження превентивних заходів на вівцефермах та козефермах провідних країн світу.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Внутрішні хвороби тварин							
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості та фактори, що сприяють виникненню внутрішньої патології у овець і кіз.	1	12	1	2			4
Тема 2. Загальна профілактика внутрішніх хвороб овець і кіз та превентивні заходи в спеціалізованих тваринницьких господарствах.	2	12	1	2			4
Тема 3. Хвороби серцево-судинної системи у овець і кіз та їх профілактика.	3	12	1	2			4
Тема 4. Хвороби органів дихання у овець і кіз та їх профілактика.	4	12	1	2			4
Тема 5. Хвороби органів травлення та печінки у овець і кіз та їх профілактика	5	12	1	2			4
Тема 6. Метаболічні хвороби у овець і кіз та їх профілактика.	6	12	1	2			4
Тема 7. Хвороби обумовлені порушенням обміну речовин у овець і кіз та їх профілактика	7	12	1	2			4
Тема 8. Гіпомікроелементози та їх прояви у овець і кіз: діагностика, лікування та профілактика.	8	6	1	2			4
Тема 9. Хвороби шкіри, шкіряного покриву та його похідних у овець і кіз та превентивні заходи щодо їх недопущення.	9	16	1	2			4
Тема 10. Превентивні заходи щодо виникнення неонатальної патології молодняку овець і кіз.	10	14	1	2			4
Тема 11. Превентивні заходи щодо виникнення метаболічних і спадкових хвороб молодняку овець і кіз.	11	16	1	2			4
Тема 12. Етіопатогенез, діагностика та профілактика хвороб ендокринних органів у овець і кіз	12	14	1	2			4
Тема 13. Хвороби нервової системи у овець і кіз та їх профілактика.	13	16	1	2			4
Тема 14. Отруєння овець і кіз, потенційні отрути, діагностика та заходи профілактики і терапії	14	14	1	2			4
Тема 15. Здоров'я та біобезпека стада у вівчарстві та козівництві.	15	16	1	2			4

Разом за змістовим модулем 1		105	15	30		60
Усього годин		105	15	30		60

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	
...		

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ТЕМА 1. Діагностика функціонального стану організму овець і кіз.	2
2.	ТЕМА 2. Особливості застосування методів і засобів загальної терапії і профілактики у овець і кіз. Терапевтична техніка. Способи застосування лікарських речовин вівцям та козам.	2
3.	ТЕМА 3. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження серцево-судинної системи овець і кіз.	2
4.	ТЕМА 4. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження дихальної системи овець і кіз.	2
5.	ТЕМА 5. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика хвороб системи травлення овець і кіз	2
6.	ТЕМА 6. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика метаболічних хвороб у овець і кіз	2
7.	ТЕМА 7. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням білкового, вуглеводного, ліпідного обмінів у овець і кіз	2
8.	ТЕМА 8. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням обміну мікроелементів у овець і кіз	2
9.	ТЕМА 9. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика гіповітамінозів у овець і кіз	2
10.	ТЕМА 10. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження та профілактика неонатальних хвороб молодняку овець і кіз.	2
11.	ТЕМА 11. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика патології нервової системи овець і кіз.	2

12.	ТЕМА 12. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб сечової системи у овець і кіз.	2
13.	ТЕМА 13. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження та лікувально-профілактичні заходи за хвороб шкіри овець і кіз.	2
14.	ТЕМА 14. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика за ендокринних хвороб у овець і кіз.	2
15.	ТЕМА 15. Система профілактичних заходів, спрямованих на забезпечення здоров'я стада. Диспансеризація овець і кіз	2

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Не передбачені		

6. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Концепція «раннього виявлення» хвороб серцево-судинної, системи у овець і кіз.	6
2.	Превентивні заходи щодо недопущення респіраторних хвороб на вівцефермах та козефермах	6
3.	Превентивні заходи щодо недопущення хвороб травлення на вівцефермах та козефермах	6
4.	Концепція «раннього виявлення» метаболічних хвороб у овець і кіз.	6
5.	Превентивні заходи щодо недопущення порушень обміну речовин на вівцефермах та козефермах.	6
6.	Превентивні заходи щодо недопущення хвороб шкіри та її похідних на вівцефермах та козефермах.	6
7.	Превентивні заходи щодо недопущення проявів неонатальної патології на вівцефермах та козефермах	6
8.	Превентивні заходи щодо недопущення ендокринних хвороб на вівцефермах та козефермах	6
9.	Принципи профілактики і терапії патології нервової системи у овець і кіз.	6
10.	Досвід провадження превентивних заходів на вівцефермах та козефермах провідних країн світу.	6
		Всього 60 год

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Магістр» Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»	Кафедра терапії і клінічної діагностики 2023-2024 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб овець і кіз»	Затверджую зав. кафедри Грушанська Н.Г. «23» травня 2023 р.
Екзаменаційні запитання			
1. Превентивні заходи щодо недопущення незаразних хвороб в овець в умовах вівцеферми			
2. Отруєння у кіз: діагностика та профілактика.			
Тестові завдання різних типів			

1. Перерахуйте засоби для корекції рН вмісту рубця алкалозу

1	Кисле молоко
2	Натрію гідрокарбонат
3	Цукор
4	Оцтова кислота
5	Лужні суміші

2. Назвіть препарати показані для лікування молодняка, хворого на білом'язову хворобу

1	натрію селеніт
2	цинку сульфат
3	препарати йоду
4	токоферолу ацетат
5	магнію сульфат

3. Для проведення премедикації у кіз застосовують:

1	тіопентал натрію;
2	гексенал;
3	Кетамін;
4	Аміназин.

4. Розставити поняття відповідні до їх характеристики:

1. лапароцентез	А. прокол рубця
2. лапаротомія	Б. пункція черева
3. руміноцентез	В. розтин черевної стінки
4. ентероцентез	Г. прокол стінки тонкої кишки

5. Через одну годину після отримання ушибу для лікування тварини застосовують:

1	тиснучу пов'язку у поєднанні з холодом
2	теплові процедури
3	масаж
4	гіпсову пов'язку

6. Розставте у відповідності методи анестезії

А. Кесарів	1. Паралюмбальна
------------	------------------

розтинБ. Езофагомія	2. Висока чи низька сакральна
	3. Нейролептаналгезія
	4. Інфільтраційна анестезія

7. Які із перерахованих симптомів відносяться до загальних симптомів хвороб системи травлення жуйних

1.	Тахікардія
2.	Тахіпное
3.	Регургітація
4.	Полакіурія
5.	Блювання

8. Назвіть засоби для корекції рН вмісту рубця при алкалозі

1.	Кисле молоко
2.	Натрію гідрокарбонат
3.	Молочна кислота
4.	Оцтова кислота
5.	Лужні суміші

9. У козеняти 2-х місячного віку спостерігаються: двохстороннє носове витікання, кашель, змішана задишка, при аускультатії – посилене везикулярне дихання з вологими і сухими хрипами. Частота серцевих скорочень – 112 за хв., II-й тон серця посилений з акцентом на легеневій артерії. Температура тіла – 41,1 °С. При перкусії грудної клітки з лівого боку встановлено ділянки притупленого звуку.

Поставте діагноз?

1.	Хронічний бронхіт
2.	Інтерстиціальна емфізема легень
3.	Бронхопневмонія
4.	Плеврит

10. Назвіть патогномічну ознаку закупорення книжки у вівці

1.	Послаблення перистальтики сичуга
2.	Послаблення або відсутність шумів у книжці
3.	Послаблення перистальтики кишечника
4.	Припинення жуйки

Контрольні запитання

1. Які дієтичні корми застосовують для овець і кіз при захворюваннях органів системи травлення?
2. Який із методів фізіотерапії найчастіше застосовується при лікуванні хвороб системи травлення у овець і кіз ?
3. Коли проводять планову диспансеризацію овець і кіз ?
4. Коли проводять планову диспансеризацію вівцематок?
5. Якими показниками визначається поживна цінність раціону овець і кіз ?
6. Яке цукрово-протеїнове співвідношення повинно бути в раціоні для овець і кіз ?
7. Які загальні симптоми хвороб серцево-судинної системи?
8. По якими ознакам диференціюють перикардит від гідроперикарду?
9. Які абіотичні фактори є причиною виникнення катаральної бронхопневмонії у ягнят?
10. Який механізм виникнення тахікардії і тахіпное при бронхопневмонії?

11. Назвіть основні симптоми у ягнят при катаральній бронхопневмонії?
12. Від яких респіраторних хвороб необхідно диференціювати катаральну бронхопневмонію у ягнят?
13. Які принципи лікування ягнят, хворих на катаральну бронхопневмонію?
14. Назвіть комплекс заходів з профілактики хвороб органів дихальної системи овець і кіз ?.
15. Причини виникнення атонії і гіпотонії передшлунків у овець і кіз ?
16. Які основні симптоми гіпо- і атонії передшлунків?
17. Принципи лікування тварин, хворих на гіпо- і атонію передшлунків.
18. Основні заходи профілактики гіпо- і атонії передшлунків
19. Визначення хвороби тимпанія рубця
20. Причини виникнення первинної тимпанії рубця з гострим перебігом
21. Причини виникнення вторинної тимпанії рубця з гострим перебігом у ягнят і козенят?
22. Які хвороби необхідно диференціювати при гострій тимпанії рубця?
23. Етіологія і патогенез безоарної хвороби ягнят?
24. Симптоми безоарної хвороби у ягнят?
25. Лікування та профілактика безоарної хвороби у ягнят?
26. Причини порушення травлення (диспепсії) у козенят і ягнят?
27. Схема заходів щодо профілактики диспепсії у новонароджених ягнят і козенят?
28. Причини виникнення кетозу у кітних вівцематок?
29. Симптоми кетозу у кітних вівцематок
30. Принципи лікування кітних вівцематок, хворих на кетоз?
31. Схема заходів профілактики кетозу у кітних вівцематок?
32. Профілактика і лікування білом'язевої хвороби та ензоотичної атаксії у ягнят?

8. Методи навчання:

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

9. Форми контролю:

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5 з табл. 1.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	Зараховано
64 – 73	Задовільно	Зараховано
0-59	Незадовільно	Незараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Ветеринарні превентивні технології за внутрішньої патології молодняку жуйних тварин: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Голопура С.І., Грушанська Н.Г. К., «ЦП КОМПРИНТ», 2014. 70 с.

2. Лабораторна діагностика функціонального стану печінки: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Грищенко В.А., Грушанська Н.Г., Костенко В.М. К., «ЦП КОМПРИНТ», 2012. 79 с.

3. Мікроелементози жуйних тварин: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю Ветеринарна медицина / Голопура С.І., Костенко В.М., Цвіліховський М.І. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 79 с.

4. Робочий зошит з лекційного курсу дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних» (Частина 1) : методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 62 с.

5. Хвороби органів травлення жуйних: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю Ветеринарна медицина / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Грушанська Н.Г., Голопура С.І. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 83 с.

6. Науково-практичні рекомендації з діагностики і профілактики порушень мінерального обміну у молочних кіз / Т. В. Немова, В. І. Береза, М. Л. Маслій, М. І. Цвіліховський. 2010. К., Вид. центр. НУБіП України. 26 с

12. Рекомендована література

Основна

1. Диференційна діагностика хвороб великої і дрібної рогатої худоби : навчальний посібник для аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації зі спеціальності «Ветеринарна медицина» / А.Ф. Руденко, М.І. Цвіліховський, А.А. Руденко, П.А. Руденко, О.М. Якимчук, Т.В.Немова; за ред. А.Ф.Руденка, М.І.Цвіліховського. Луганськ: «Еталон-2», 2011. 412 с.

2. Превентивні ветеринарні технології внутрішніх хвороб жуйних: навчальний посібник / [М.І. Цвіліховський, В.М. Костенко, С.І. Голопура, Н.Г. Грушанська]; за ред. М.І. Цвіліховського. К., «ЦП»КОМПРИНТ», 2017. 344 с.

Допоміжна

1. Ветеринарна клінічна біохімія / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002.400 с.

2. Внутрішні незаразні хвороби сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, М.І. Цвіліховський, В.І. Береза; За ред. М.О. Судакова. К., Мета, 2002. 352 с.

3. Sheep and goat medicine / editors, D.G. Pugh, A.N. Baird. 2nd ed. 2012. 620 P.

4. Veterinary treatment of sheep and goats / Graham R. Duncanson. 2012. 320 P.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді НУБІП
2. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук
4. library.nubip.edu.ua – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.